

1. לאמץ הגדרה חדשה ומוסכמת לילדים ובני נוער בסיכון ובמצוקה המתבססת על האמנה הבין לאומית לזכויות הילד

2. לשנות את היחס להקצאת המשאבים באופן שיופנו משאבים רבים יותר לתכניות מניעה

3. לשנות את יחס הקצאת המשאבים בין פתרונות חוץ ביתיים לבין פתרונות קהילתיים

4. לפתח וליישם תכניות ייחודיות לחיזוק משפחות של ילדים ובני נוער במצבי סיכון ומצוקה

5. להתמקד באוכלוסיות מיוחדות: ילדים ערבים ובדואים, ילדי העולים וילדים חרדים

6. לקבוע הסדרים הדדיים המחייבים וחלוקת תפקידים בין הממשלה לבין הרשויות המקומיות בדבר היקף הקצאת המשאבים

7. לקבוע נוסחאות מוסכמות להקצאת משאבים שיהיו מבוססות על היקף אוכלוסיית הילדים בסיכון ומשתנים אחרים

8. ליצור אגדי רשויות מקומיות לאיגום משאבים ולניצולם היעיל באספקת השירותים

9. לפתח מערכת המידע וניהול הידע מתוך הדגשת צורכי התיאום והקישור ביניהם

10. ליצור כלים הולמים, טכנולוגיות מתקדמות ומענים אפקטיביים להבטחת רצף הטיפול והתיאום הבין משרדי

11. להקים מכון לאומי לחקר מצבם של ילדים ובני נוער בסיכון

12. להקים פורום על-ארצי – נציבות או מועצה ציבורית לקביעת מדניות הכוללת בתחום ילדים ובני נוער בסיכון

13. להקצות משאבים מתאימים אשר יבטאו את מחויבות הממשלה והחברה בישראל לילדים ובני נוער בסיכון

14. לפתח מדד לאומי שיאפשר ניטור ומעקב תקופתי אחר מצבם של ילדים ובני נוער בסיכון

המלצות הוועדה

הגדרת ילדים ובני נוער בסיכון ובמצוקה

330,000 ילדים בסיכון ומצוקה
(15% מכלל הילדים)
מוערכים במצב סיכון ומצוקה

- 135,000 ילדים (6%) חיים בבתים שקיימת בהם אלימות פיזית בין ההורים
- 144,000 ילדים (6,5%) – סובלים מהזנחה
- 49,000 (2,2%) – חשופים להתעללות
- 22,500 (1%) – חשופים לאלימות בבית או בבתים שבהם קיימת פעילות עבריינית

ילדים ובני נוער בסיכון ובמצוקה –
חיים במצבים המסכנים אותם
במשפחתם ובסביבתם, ולא ביכולתם
לממש זכויות על פי האמנה לזכויות
הילד בתחומים האלה

- קיום פיזי, בריאות והתפתחות
- השתייכות למשפחה
- למידה ורכישת מיומנויות
- רווחה ובריאות רגשית
- השתייכות והשתתפות חברתית
- הגנה מפני אחרים ומפני התנהגויות מסכנות

אוכלוסיות מיוחדות

נוער עולה בסיכון (250 אלף)

- תוחלת עוני – 25,2%
- מערכת חינוך – ציונים נמוכים יותר, ישנה אלימות מצברים
- ממדי נשירה – שיעור הנשירה פי 3 עד פי 4 מתלמידים צברים
- עלייה בהתנהגויות סיכון בקרב בני נוער עולים
- מצב בריאות – 29% מכלל הילדים שהתקבלו לאשפוז פסיכיאטרי היו ילדים עולים

נוער חרדי בסיכון (275 אלף)

- תוחלת עוני – 70%
- נשירה בכיתות ט-י"ב – 8,7% (לעומת 4,5% במגזר ממלכתי)
- פגיעות מיניות – ילדים ובני נוער לא מספרים על פגיעות מיניות
- ילדי החוזרים בתשובה – מתקשים להשתלב בקהילה החרדית

נוער ערבי בסיכון (600 אלף)

- תוחלת עוני – 54,4%
- מערכת חינוך – רק 66% לומדים בכיתה י"ב (לעומת 90% במגזר היהודי)
- נשירה בכיתות ט-י"ב – 8,3% (לעומת 4,4% במגזר היהודי)
- התנהגות סיכון – 27,9% (לעומת 9,4% במגזר היהודי)
- בריאות – שיעור הילדים המקבלים קצבת נכות גבוה מביישובים יהודיים